D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D

МАТЕМАТИКА - ЛОГИКА

1. Сұрақ белгісінің орнына сәйкес келетін санды табыңыз

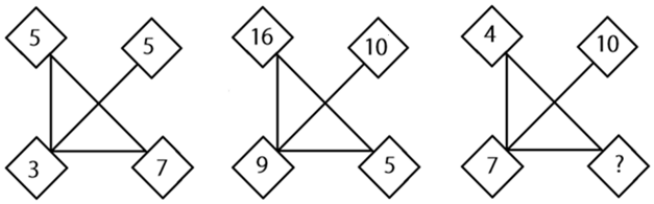
Найдите число, соответствующее вопросительному знаку

8, 11, 17, 29, 53, ?

A) 101
B) 107
C) 109
D) 111
E) 105

2. Сұрақ белгісінің орнына сәйкес келетін санды табыңыз

Найдите число, соответствующее вопросительному знаку

A) 14
B) 19
C) 18
D) 11
E) 15

3. *y - x* мәнін есептеңіз

Вычислите значение *y - x*

3	9	8
8	2	6
x	7	10

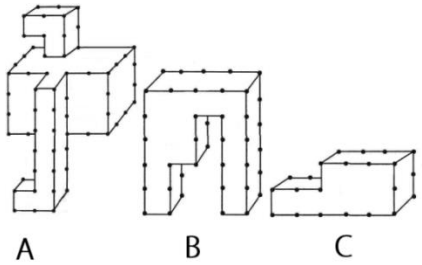
2	9	7
9	8	13
5	9	*y*

A) 6
B) 5
C) 4
D) 3
E) 2

D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D

4. Төмендегі фигураларды құрастырған бірлік кубтардың саны A, B және C әріптерімен көрсетілген. 2A + B - C теңдеуінің мәнін табыңыз

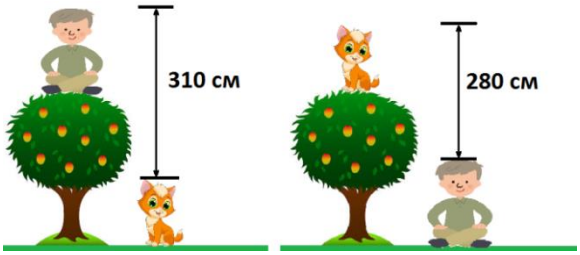
Нижеприведенные фигуры состоят из единичных кубов и отмечены буквами A, B и C. Найдите значение 2A + B - C

A) 120
B) 106
C) 129
D) 116
E) 130

5. Төмендегі суретте берілген ақпаратты қолдана отырып, ағаштың ұзындығын табыңыз

Используя данные в нижеприведенном рисунке, найдите высоту дерева

A) 255 см
B) 265 см
C) 275 см
D) 285 см
E) 295 см

6. A, B және C цифрларынан құралатын ең үлкен санның жартысы нешеге тең?

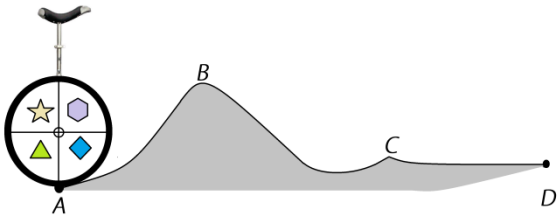
Чему равна половина наибольшего числа, состоящего из цифр A, B и C?

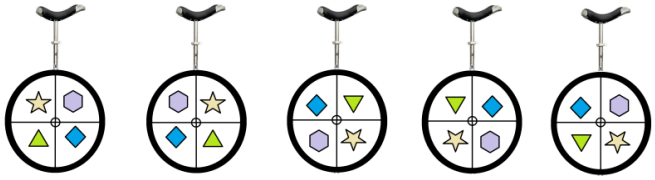
1A8+D8C=685

A) 412
B) 430
C) 449
D) 487
E) 496

7. Дөңгелек шеңберінің ұзындығы 90 см болатын велосипед 3465 см AD қашықтығын B және C нүктелері арқылы 1 сағатта өтеді. Велосипед D нүктесіне жеткенде дөңгелектің ішіндегі фигуралар қалай орналасады?

Длина окружности колеса велосипеда равна 90 см. За один час велосипед проходит расстояние AD в 3465 см через точки B и C. Как будут рассположены фигуры на колесе, когда велосипед достигнет точки D?

A) B) C) D) E)

8. Саматтың салмағы Жанаттың салмағынан 15 кг кем, ал Амирдің салмағынан 23 кг артық. Жанат пен Амир салмақтарының қосындысы мен Саматтың салмағының айырымы, Жанаттың салмағынан нешеге кем?

Вес Самата меньше веса Жаната на 15 кг и больше веса Амира на 23 кг. На сколько вес Жаната меньше разницы веса Самата от суммы веса Жаната и Амира?

A) 38
B) 35
C) 31
D) 25
E) 23

9. Кірпіштің салмағы 3 кг және кірпіштің $\frac{1}{4}$ салмағының қосындысына тең. Кірпіштің салмағын анықтаңыз

Вес кирпича равен сумме 3-х кг и $\frac{1}{4}$ части веса кирпича. Определите вес кирпича

A) 2 кг
B) 2,5 кг
C) 3 кг
D) 3,5 кг
E) 4 кг

10. Әр құлыпты ашатын бір кілт бар. Сұрақ белгісі бар кілт кай құлыпты ашады?

У каждого замка свой ключ. К какому замку подходит ключ с вопросительным знаком?

A) MKTA
B) NFAT
C) ANGM
D) TGAK
E) FKTA

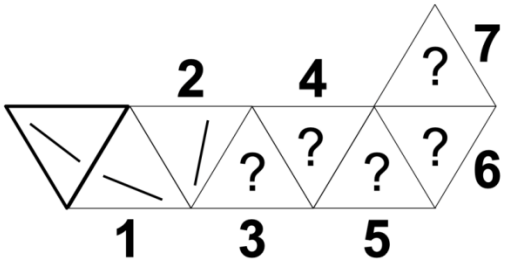
11. Есептеңіз / Вычислите

$$30 + \frac{3}{10} + \frac{3}{100} = ?$$

A) 33,03
B) 30,33
C) 30,033
D) 30,303
E) 30,3

12. Үшбұрыштағы сызық 1-7 үшбұрышты айналарда шағылысады. Суреттегі 1-2 айнада шағылысқандай, 7-ші айнада сызық қалай шағылысады?

Линия в треугольнике отражается в треугольных зеркалах 1-7, как показано в зеркалах 1-2. Определите как линия отразится на 7-ом зеркале?

A) B) C) D) E)

13. Кубтың қарама-қарсы беттеріндегі сандардың көбейтінділері бір-біріне тең. Егер куб беттеріне 3, 4, 6, 9, 12 сандары жазылған болса, бос қалған бетіндегі санды табыңыз

Произведения чисел противоположных сторон куба равны друг другу. Если числа на сторонах куба 3, 4, 6, 9, 12, то найдите число на пустой стороне куба

A) 18
B) 12
C) 6
D) 4
E) 3

14. Төмендегі сандар белгілі бір ереже бойынша жазылған. Логикалық тізбекті бұзатын санды табыңыз

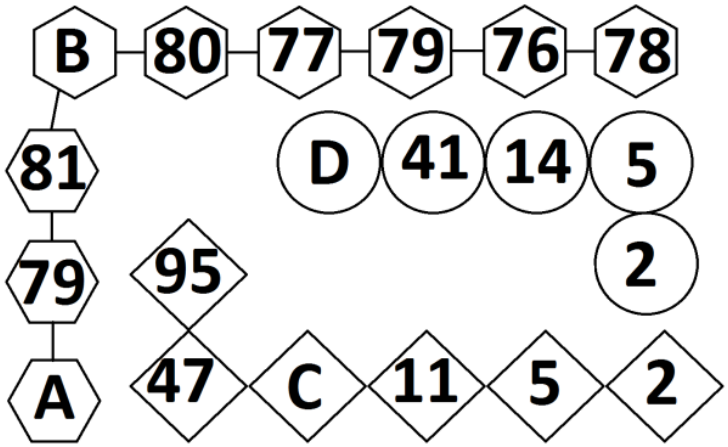
Нижеприведенные числа расположены в определенном порядке. Найдите число, которое нарушает логический порядок

29, 34, 30, 32, 32, 28, 35, 20, 39, 14, 44

A) 34
B) 32
C) 28
D) 39
E) 20

15. Төменде әр түрлі үш тізбек берілген. A+B+C сандарының қосындысы D санынан нешеге артық?

Даны три разные последовательности. На сколько сумма A+B+C больше D?

A) 58
B) 61
C) 64
D) 65
E) 74

16. A+B қосындысын табыңыз

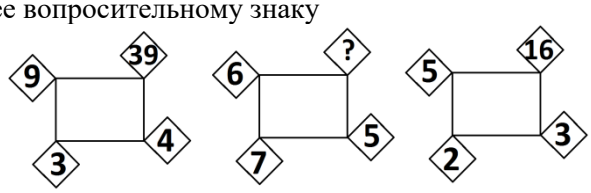
Найдите сумму A+B

$$\begin{array}{r} BBB \\ -\ AB \\ \hline 170 \end{array}$$

A) 18
B) 12
C) 10
D) 8
E) 7

17. Сұрақ белгісінің орнына сәйкес келетін санды табыңыз

Найдите число, соответствующее вопросительному знаку

A) 77
B) 72
C) 58
D) 14
E) 12

18. Теңдеуді шешіңіз / Решите уравнение

$$5 = \cfrac{2}{1-\cfrac{3}{1+\cfrac{2}{1-\cfrac{1}{1+x}}}}$$

A) 1
B) 2
C) 3
D) 4
E) 5

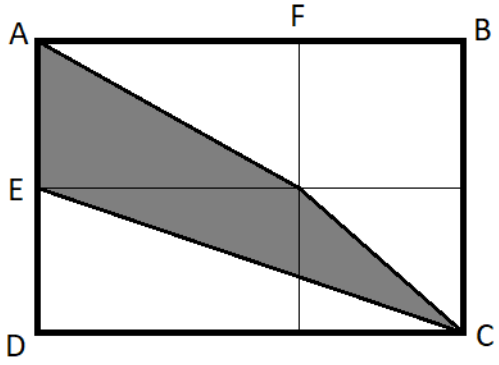
19. Теңсіздікті шешіңіз / Решите неравенство

$$\frac{5x-3}{4} - \frac{11x}{6} \geq \frac{2(1-x)}{3} + \frac{3x}{2}$$

A) $x \leq -1$
B) $x \geq -1$
C) $x \geq -2$
D) $x \leq 17/3$
E) $x \leq -17/3$

20. ABCD тіктөртбұрышы берілген. AF = 3см, FB = AE = ED = 2см. Боялған фигураның ауданын табыңыз

Нарисован прямоугольник ABCD. AF = 3см, FB = AE = ED = 2см. Найдите площадь закрашенной фигуры

A) 5 см^2
B) 6 см^2
C) 7 см^2
D) 8 см^2
E) 9 см^2

21. Дүкенде әр жұмсалған 3000 теңгеге 500 теңге жеңілдік беріледі. Арман 8100 теңгеге костюм сатып алды. Костюмнің жеңілдікке дейінгі бағасын анықтаңыз

В магазине за каждые потраченные 3000 тенге предоставляют скидку в размере 500 тенге. Арман купил костюм за 8100 тенге. Определите цену костюма до скидки

A) 8600 тг
B) 9100 тг
C) 9600 тг
D) 10100 тг
E) 10600 тг

22. Есептеңіз / Вычислите

$$6 \div \frac{2}{9} = ?$$

A) 27 B) $\frac{4}{3}$ C) $\frac{65}{9}$ D) $\frac{1}{3}$ E) 3

23. Қорапта сары, қызыл және жасыл түсті доптар бар. Доптардың $\frac{1}{4}$ -і сары, қалғанының $\frac{2}{9}$ -і қызыл. Жасыл доптардың қатынасын табыңыз

В коробке находятся желтые, красные и зеленые мячи. $\frac{1}{4}$ мячей желтые, из оставшихся $\frac{2}{9}$ красные. Найдите соотношение зеленых мячей

A) $\frac{3}{4}$ B) $\frac{7}{6}$ C) $\frac{7}{12}$ D) $\frac{5}{6}$ E) $\frac{5}{12}$

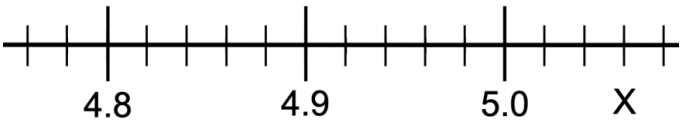
24. Бір қорапқа 18 дәптер сыйады. Мариямда 1340 дәптер бар. Барлық дәптерлерді сыйдыру үшін ең аз қанша қорап қажет?

В одну коробку помещается 18 тетрадей. Всего у Мариям 1340 тетрадей. Какое минимальное количество коробок нужно, чтобы упаковать все тетради?

A) 74
B) 75
C) 76
D) 77
E) 83

25. X-тің мәнін табыңыз

Найдите значение X

A) 5,3
B) 5,6
C) 5,08
D) 5,03
E) 5,06

26. Теңдеу жүйесін шешіңіз / Решите систему уравнения

$$\begin{cases} \frac{x}{2} - \frac{y}{3} = -2 \\ 2x - y = -3 \end{cases}$$

A) $x = 15; y = 6$
B) $x = 6; y = 15$
C) $x = -6; y = 15$
D) $x = 15; y = -6$
E) $x = -15; y = -6$

D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D

27. Ұшақтың жылдамдығы 877 км/сағ. Ұшақ желге қарсы ұшқандықтан, желдің әсерінен оның ұшу жылдамдығы 7,5 м/сек-қа кеміді. Ұшақ желге қарсы 1 сағат ішінде қанша қашықтыққа ұшады?

Скорость самолета 877 км/час. Когда самолет летит против ветра, то скорость самолета уменьшается на 7,5 м/сек. Какое растояние пролетит самолет против ветра за 1 час?

A) 837 км
B) 847 км
C) 850 км
D) 860 км
E) 870 км

28. Теңсіздікті шешіңіз және оның шешімдері болатын барлық бүтін сандар жиынын анықтаңыз

Решите неравенство и найдите множество всех целых чисел, которые являются решением неравенства

$$|2x + 3| \leq 4$$

A) $\{-3, -2, -1, 0\}$
B) $\{-4, -3, -2, -1, 0\}$
C) $\{-4, -3, -2, -1, 0{,}1\}$
D) $\{-3, -2, -1\}$
E) $\{-2, -1\}$

29. Ерлан ақшасынан $\frac{3}{7}$ -ін жұмсап, 6 алма және 10 банан алды. 3 алманың бағасы 2 банан бағасымен бірдей болса, Ерлан қалған барлық ақшасына қанша банан ала алады?

Ерлан на $\frac{3}{7}$ своих денег купил 6 яблок и 10 бананов. Если цена 3-х яблок равна цене 2-х бананов, то какое количество бананов Ерлан может купить на все оставшиеся деньги?

A) 14
B) 16
C) 18
D) 20
E) 22

30. Есептеңіз / Вычислите

$$99{,}9 - \big(5{,}3 + 12 \times (-0{,}2)\big) = ?$$

A) 95
B) 96
C) 97
D) 98
E) 99

D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D

31. Ұзындығы 8,1 метр жіп үш бөлшекке бөлінді. Бірінші бөлшек екіншіге қарағанда 3 есе ұзын, ал екінші бөлшек үшіншіге қарағанда 2 есе ұзын. Екінші бөлшектің ұзындығын табыңыз

Веревку длиной 8,1 метра разделили на три части. Первая часть в 3 раза длиннее второй части, а вторая часть в 2 раза длиннее третьей. Найдите длину второй части

A) 1,2 м
B) 1,3 м
C) 1,4 м
D) 1,6 м
E) 1,8 м

32. Арман жұма күні $x+3$ билет сатты, ал сенбі күні жұма күнге қарағанда x билетке артық сатты. Екі күнде барлығы 45 билет сатылды. x-тің мәнін табыңыз

Арман в пятницу продал $x+3$ билетов, а в субботу на x билетов больше чем в пятницу. За два дня всего было продано 45 билетов. Найдите значение x

A) 11
B) 13
C) 15
D) 18
E) 21

33. Жаннаның ақшасы Алидің ақшасынан 15 теңгеге артық. Жанна ақшасының бір бөлігін Алиге берді. Енді Жаннаның ақшасы Алидің ақшасынан 21 теңгеге кем. Жанна Алиге қанша теңге берді?

Денег у Жанны на 15 тенге больше чем у Али. Жанна одолжила часть своих денег Али. В итоге денег у Жанны стало на 21 тенге меньше чем у Али. Сколько тенге одолжила Жанна?

A) 23 тг
B) 21 тг
C) 18 тг
D) 16 тг
E) 14 тг

34. Төмендегілердің қайсысы 2020 метрге тең?

Что из нижеперечисленных равняется 2020 метрам?

A) 2 км 20 м
B) 2 км 2 м
C) 20 км 2 м
D) 20 м 20 см
E) 20 км 20 м

D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D

35. 600 мл апельсин шырыны мен 1 литр алма шырыны қосылып, аралас жеміс шырыны жасалады. 4 литр осындай аралас жеміс шырынын жасау үшін қанша литр апельсин шырыны керек?

Из 600 мл апельсинового сока и 1 литра яблочного сока получается смешанный фруктовый сок. Сколько литров нужно добавить апельсинового сока для того, чтобы получить 4 литра такого же смешанного фруктового сока?

A) 1,1 л
B) 1,2 л
C) 1,3 л
D) 1,4 л
E) 1,5 л

36. Әр түрлі үш 2 таңбалы сандардың арифметикалық орта шамасы 25-ке тең болса, үш сан ішіндегі ең үлкен бола алатын санды табыңыз

Если среднее арифметическое значение трех разных двухзначных чисел равно 25-и, то найдите наибольшее возможное число из этих трех

A) 99
B) 10
C) 75
D) 54
E) 25

37. Есептеңіз / Вычислите

$$\frac{6\frac{2}{3}\cdot 1\frac{1}{5}\cdot\frac{5}{8}}{2\frac{1}{4}\div 1\frac{2}{3}\div 6\frac{3}{4}}=?$$

A) 15
B) 20
C) 25
D) 30
E) 35

38. Есептеңіз / Вычислите

$$\frac{1}{3+\frac{3}{4}}+\frac{1}{\frac{5}{12}+\frac{1}{3}}-\frac{1}{1+\frac{2}{3}}=?$$

A) 2 B) 3 C) 1 D) $\frac{1}{2}$ E) $\frac{2}{3}$

D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D

39. Тізбектің алғашқы 15 саны көрсетілген, алғашқы 118 санның қосындысын табыңыз

Первые 15 цифр ряда указаны ниже, определите сумму первых 118-ти цифр

2 , 0 , 4 , 1 , 3 , 2 , 0 , 4 , 1 , 3 , 2 , 0 , 4 , 1 , 3 , ...

A) 230
B) 236
C) 242
D) 249
E) 255

40. Қанаттың айлығының $\frac{1}{5}$ бөлігі 35000 теңгені құрайды. Қанаттың жарты айлығы неше теңге?

$\frac{1}{5}$ часть зарплаты Каната составляет 35000 тенге. Сколько равна половина зарплаты Каната?

A) 70000
B) 87500
C) 95000
D) 150000
E) 175000

Қазақ тілі (қазақ тобы)
Мәтінді мұқият оқып, төменде берілген сұрақтарға жауап беріңіз:

I Қазақ халқы үкіні киелі санайды. Себебі олар ежелден бері құстың қанатында жаратушының құпия сөздері **жазылды** деп ұққан. Сондықтан болар үкінің әр тал қанатын бесікке, балалар тақиясына, әйелдер кимешегіне, жүйрік аттың жалына және түрлі ұлттық аспаптарға **тағылды**. Ұлттық наным-сенім бойынша үкінің үлпілдеген қанаты жас нәрестелерді жын-періден қорғаса, бас киімге тағылғаны бақыт, ал аспаптарға байланғаны олжаға кенелтеді.
II Үкі – жапалақ тұқымдастарына кіретін жыртқыш құс. Дене тұрқы ірі (3 кг дейін жетеді), үлкен сарғылт көздері бар, басында екі «құлақшаға» ұқсас жүндері болады. Ал жүндерінің түстері жыл мезгіліне, мекендейтін аймағына және жеген қорегіне байланысты әртүрлі болып келеді.
III Бұл құс түрлері негізінен орманды алқаптарда, таулы аймақтар мен далалы жерлерде мекендейді. Ол ұясын жасыруға болатын, жыра, жартастарға салады. Ұясындағы 2-5 жұмыртқаны аналығы басады және өз жұптарын ауыстырмайды. Жемтігін көп жағдайда түнде аулайтындықтан көздері қараңғы уақытқа бейімделген. Ірілері қоян, кірпі, тасбақа және балықпен қоректенеді.
IV Қазақстанда жапалақ тұқымдас құстардың 12 түрі мекендейтін болса, солардың оны ұя салады. Ел аумағынан үкі, байғыз, орман байғызы, кезқұйрық жапалақ, саз жапалағы, маубас жапалақ, қаршыға реңді жапалақ, қылаң жапалақ, ақ жапалақ пен құлақты жапалақты кездестіруге болады.

nationalgeographic.kz

41. Төмендегі кестедегі сөйлемдер мәтін мазмұнына сәйкес келсе «+», сәйкес келмесе «–» белгісін қойыңыз.

Сұр жапалақ түрі кездеседі	
Қорегін күндіз аулайды	
Ұясын жыраға салады	
Қазақстандағы жапалақтың 2 түрі ұя салмайды	
Үкі шөл даланы мекендейді	

Нәтижесінде кестенің дұрыс толтырылған нұсқасын белгілеңіз:

A)

Сұр жапалақ түрі кездеседі	+
Қорегін күндіз аулайды	-
Ұясын жыраға салады	+
Қазақстандағы жапалақтың 2 түрі ұя салмайды	+
Үкі шөл даланы мекендейді	-

B)

Сұр жапалақ түрі кездеседі	-
Қорегін күндіз аулайды	+
Ұясын жыраға салады	+
Қазақстандағы жапалақтың 2 түрі ұя салмайды	+
Үкі шөл даланы мекендейді	-

C)

Сұр жапалақ түрі кездеседі	-
Қорегін күндіз аулайды	-
Ұясын жыраға салады	+
Қазақстандағы жапалақтың 2 түрі ұя салмайды	+
Үкі шөл даланы мекендейді	-

D)

Сұр жапалақ түрі кездеседі	-
Қорегін күндіз аулайды	-
Ұясын жыраға салады	+
Қазақстандағы жапалақтың 2 түрі ұя салмайды	+
Үкі шөл даланы мекендейді	+

E)

Сұр жапалақ түрі кездеседі	+
Қорегін күндіз аулайды	-
Ұясын жыраға салады	-
Қазақстандағы жапалақтың 2 түрі ұя салмайды	+
Үкі шөл даланы мекендейді	-

42. Мәтін мазмұнына сәйкес келетін тақырыпты белгілеңіз:

A) Құс жолы

B) Құстың түрлері

C) Қасиетті құс

D) Құстар жасағы

E) Кішкентай құс

43. Мәтіннің екінші азат жолында сипатталған құсқа сәйкес келетін суретті белгілеңіз:

A	B	C	D	E
				

44. Мәтіндегі *жыртқыш құс* деген тіркес қандай мағына білдіреді?

A) өсімдіктермен қоректенеді

B) жан-жануардың етімен қоректенеді

C) қоңыздармен қоректенеді

D) құрт-құмырсқалармен қоректенеді

E) дәнді-дақылдармен қоректенеді

45. Мәтінде әр азат жолдың тұсында сан берілген. Азат жолдың мазмұнына сәйкес келетін санды жұптастырыңыз:

I а) Құстың ерекшелігі

II ә) Еліміздегі түрлері

III б) Киелілік қасиеті

IV в) Қоныстанған аумағы

Нәтижесінде дұрыс жұптастырылған нұсқаны белгілеңіз:
A) I – б, II – ә, III – а, IV – в
B) I – ә, II – в, III – а, IV – б
C) I – б, II – а, III – в, IV – ә
D) I – а, II – б, III – ә, IV – в
E) I – в, II – ә, III – б, IV – а

46. Мәтінде асты сызылған сөздер қандай топқа жататындығын белгілеңіз?
A) Етіс
B) Есімдік
C) Етістік
D) Үстеу
E) Көнерген сөздер

47. Мәтінде **қарамен боялған** сөздер етістің қай түріне жататындығын белгілеңіз?
A) Ортақ етіс
B) Өздік етіс
C) Өзгелік етіс
D) Етіске жатпайды
E) Ырықсыз етіс

48. Мәтінде кездесетін көнерген сөзді белгілеңіз:
A) қоян
B) аймақ
C) жапалақ
D) қаршыға
E) кимешек

49. Мәтінде кездесетін мезгіл үстеуді белгілеңіз:
A) негізінен
B) күндіз
C) ежелден
D) көп жағдайда
E) сарғылт

50. Мәтіннің соңғы сөйлеміндегі үтірлер не себепті қойылғанын белгілеңіз:
A) оқшау сөздердің арасына
B) құрмалас сөйлемдегі жай сөйлемдер
C) оңашаланған айқындауыштың екі жағына
D) бірыңғай мүшелердің арасына
E) төл сөз және автор сөзінің арасына

Қазақ тілі (Өзге ұлт тобы)
Мәтінді мұқият оқып, төменде берілген сұрақтарға жауап беріңіз:

Бір жылда төрт мезгіл бар. Әр мезгілде үш ай бар. Жылдың басы қаңтар айынан басталады. Қыста қар көп жауады. Өзен мен көлдердің бетін біраз мұз басады. Адамдар жылы киініп жүреді.

Қыстан кейін қарлар еріп, көктем келеді. Көктемде күн едәуір жылынады, жер көгеріп, бәйшешек шығып, қызғалдақтар гүлдейді. Күн күркіреп, жаңбыр жауады. Құстар қайта ұшып келеді. Ағаштар бүршік атады.

Жаз мезгілінде күн өте ыстық болады. Оқушылар жазғы демалысқа шығып қуанышқа бөленеді. **Әркім әрқалай** демалады. **Кейбір** балалар **бірнеше** қалаға, елге сахаттап қайтады. Көбінесе бұл барлық балалардың сүйікті мезгілі, өйткені олардың көп арманы орындалады. Көбелектер мен инеліктер гүлге қонып, үйректер балапандарымен суда жүзеді.

Жаздан соң күз келеді. Бұл кезде барлық жеміс-жидек пен көкөністер пісіп жетіледі. Алқаптағы бидай орылып алынады. Ағаштардың жапырақтары сарғайып, жерге түседі. Аспан бұлттанып, жиі-жиі жаңбыр жауады. Күн суытады.

Әр мезгілдің өзіндік ерекшелігі бар. Маған төрт мезгіл де қатты ұнайды.

www.bilim-all.kz

41. Мәтінге сәйкес жыл мезгілдерінің сипатталу ретін белгілеңіз:
A) қыс, көктем, жаз, күз
B) жаз, күз, қыс, көктем
C) көктем, күз, жаз, қыс
D) күз, қыс, көктем, жаз
E) күз, көктем, жаз, қыс

42. Төменде суретте бейнеленген көрініс мәтінде қай мезгілде сипатталған?

A) күз
B) көктем
C) қыс
D) жаз
E) көктем мен күз

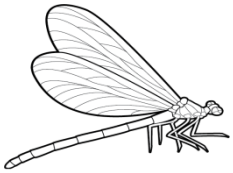
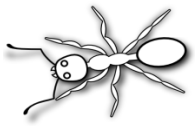
43. Мәтін негізінде жыл мезгілдері мен табиғат құбылыстарын жұптастырыңыз:

1) күз	а) күн күркірейді
2) қыс	ә) өте ыстық болады
3) көктем	б) жиі-жиі жаңбыр жауады
4) жаз	в) мұз басады

Нәтижесінде дұрыс жұптастырылған нұсқаны белгілеңіз:
A) 1 – ә, 2 – а, 3 – в, 4 – б
B) 1 – в, 2 – б, 3 – ә, 4 – а
C) 1 – а, 2 – ә, 3 – б, 4 – в
D) 1 – б, 2 – в, 3 – а, 4 – ә
E) 1 – б, 2 – а, 3 – ә, 4 – б

44. Мәтін мазмұнына сәйкес келетін тақырыпты белгілеңіз?
A) Төрт түлік
B) Демалыс уақыты
C) Табиғат заңдылығы
D) Сарғайған мезгіл
E) Жануарлар әлемі

45. Мәтінде атауы жазылған жәндіктің суретін белгілеңіз:

A	B	C	D	E
				

46. Мәтінде **қарамен боялған** сөздер есімдіктің қай түріне жататындығын белгілеңіз?
A) Өздік есімдік
B) Болымсыздық есімдік
C) Белгісіздік есімдік
D) Жалпылау есімдігі
E) Жіктеу есімдігі

47. Мәтіннің төртінші азат жолы қай шақта жазылған?
A) Ауыспалы келер шақ
B) Жедел өткен шақ
C) Осы шақ
D) Нақ осы шақ
E) Мақсатты келер шақ

48. Мәтінде асты сызылған сөздер үстеудің қай түріне жатады?
A) Сын-қимыл
B) Мөлшер
C) Мезгіл
D) Мекен
E) Мақсат

49. Мәтінде кездесетін деректі зат есімді белгілеңіз:
A) қуаныш
B) демалыс
C) мезгіл
D) бидай
E) арман

50. Мәтінде берілген сандар, сан есімнің қай мағыналық түріне жатады?
A) Есептік
B) Бөлшектік
C) Жинақтық
D) Болжалдық
E) Реттік

Қазақстан тарихы
История Казахстана

51. Шыңғыс хан өзінің төрт ұлына үлестіріп берген жер иеліктерінің атауы:
A) түмен
B) жүз
C) сойырғал
D) ұлыс
E) вақф

51. Название земельных наделов, которые Чингисхан определил своим четырем сыновьям:
A) тумен
B) жуз
C) союргал
D) улус
E) вакф

52. Хронологиялық ретпен орналастырыңыз:
1. Тәуке ханның таққа отыруы
2. Орбұлақ шайқасы болып өтті
3. Орта Азиядағы Шайбанид әулетінің билігі аяқталды
4. Жоңғар хандығы құрылды

A) 4, 3, 2, 1
B) 3, 2, 1, 4
C) 1, 3, 4, 2
D) 4, 1, 3, 2
E) 3, 4, 2, 1

52. Установите хронологическую последовательность событий:
1. Избрание Тауке ханом
2. Произошла битва Орбулак
3. Закончилось правление династии Шайбанидов в Средней Азии
4. Образовалось Джунгарское ханство

A) 4, 3, 2, 1
B) 3, 2, 1, 4
C) 1, 3, 4, 2
D) 4, 1, 3, 2
E) 3, 4, 2, 1

53. Хандар мен оларға қатысты мәліметтерді сәйкестендіріңіз:

1. Жәңгір хан 2. Есім хан 3. Тәуке хан	A. Салқам аталынып кетті B. Айғыржар шайқасы болды C. Орбұлақ шайқасы болды D. Есім ханның баласы болды E. Қатаған руын жазалады F. Билер кеңесі құрылды G. 1680-1715 (1718) жж. билік етті H. Қалмақтардың басқыншылығын тоқтатты I. 1710 ж. Қарақұм маңындағы құрылтай өтті

A) 1- B, D, H; 2- F, G, I; 3-A, C, E
B) 1- A, C, D; 2- B, E, H; 3-F, G, I
C) 1- B, D, I; 2- A, F, H; 3-C, E, G
D) 1- E, G, I; 2- B, C, D; 3-A, F, H
E) 1- A, B, G; 2- D, E, H; 3-C, F, I

53. Установите соответствие между ханами и сведениями о них**:**

1. Джангир хан 2. Есим хан 3. Тауке хан	A. Получил прозвище Салкам B. Произошла битва Айгыржар C. Произошла битва Орбулак D. Являлся сыном Есим хана E. Наказал род катаган F. Сформировал Совет биев G. Правил в 1680-1715 (1718) гг. H. Остановил вторжение калмыков I. Организовал Курултай в 1710 г.

A) 1- B, D, H; 2- F, G, I; 3-A, C, E
B) 1- A, C, D; 2- B, E, H; 3-F, G, I
C) 1- B, D, I; 2- A, F, H; 3-C, E, G
D) 1- E, G, I; 2- B, C, D; 3-A, F, H
E) 1- A, B, G; 2- D, E, H; 3-C, F, I

54. 1359-1379 жылдар аралығында Алтын Орданың тағында жиырмадан астам ханның ауысу себебі:
A) орыс кінәздіктерінің көтерілістері
B) Әмір Темір бастаған шапқыншылықтар
C) Мәмлүк сұлтандығының басқыншылық жорықтары
D) мұсылмандар мен пұтқа табынушылар арасындағы қақтығыстар
E) ішкі билік үшін талас-тартыстар

54. Причина по которой в 1359-1379 годах в Золотой Орде сместилось около двадцати ханов:
A) восстания русских княжеств
B) набеги Эмира Тимура
C) нападения Мамлюкского султаната
D) столкновения между идолопоклонниками и мусульманами
E) внутренние политические неурядицы

55. Моғолстанда Ханға мемлекет басқаруға көмектескен дулат тайпасының әмірлер әулетінен шыққан өкілінің титулы:
A) ұлұсбек
B) әмір
C) мырза
D) сұлтан
E) тархан

D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D - D

55. Титул представителя племени дулат из династии эмиров, который помогал хану Могулистана управлять государством:
A) улусбек
B) эмир
C) мурза
D) султан
E) тархан

56. Картада территориялары реттік санмен белгіленген ортағасырлық мемлекеттерді анықтаңыз:

A) 1-Ноғай Ордасы, 2-Әбілқайыр хандығы, 3-Моғолстан
B) 1-Ақ Орда, 2-Алтын Орда, 3-Сібір хандығы
C) 1-Моғолстан, 2-Ноғай Ордасы, 3-Әбілқайыр хандығы
D) 1-Сібір хандығы, 2-Моғолстан, 3-Ноғай хандығы
E) 1-Алтын Орда, 2-Сібір хандығы, 3-Ақ Орда

56. Определите средневековые государства на карте, пронумерованные порядковыми номерами

A) 1-Ногайская Орда, 2-ханство Абулхаира, 3-Могулистан
B) 1-Ак Орда, 2-Золотая Орда, 3-Сибирское ханство
C) 1-Могулистан, 2-Ногайская Орда, 3-ханство Абулхаира
D) 1-Сибирское ханство, 2-Могулистан, 3-Ногайская Орда
E) 1-Золотая Орда, 2-Сибирское ханство, 3-Ак Орда

57. XIII-XV ғасырлардағы шығармаларды және оларға қатысты мәліметтерді сәйкестендіріңіз:

	«Кодекс куманикус»	«Мұхаббатнама»	Хұсам ад-дин шығармалары
A)	Ақын Құтб қыпшақ тіліне аударған	Түркі тілі туралы түсіндірме кітап	Араб тілінде жазылған тарихи трактаттар
B)	Діни еңбек пен парсы және араб аудармалардан құралған	Қазақша мақал-мәтелдер мен жұмбақтардан құралған	Қыпшақ және араб тілдерінде жазылған
C)	Петрарка кітапханасынан табылды, Венецияда сақтаулы	Махаббат, әділеттілік, адамгершілік туралы баяндалады	Қыпшақ, араб, парсы тілдерінде жазылды
D)	Шежірелер жинағын қамтиді	Қазақ хандығының құрылуы туралы баяндайды	Жошы әулетінің тарихын сипаттайды
E)	Мұсылман елдерімен қарым-қатынас жасау үшін арналған	Жамал Қаршының шығармасына жатады	Қыпшақ тілінде жазылып, қазақтар арасында кең тараған

57. Установите соответствие между произведениями XIII-XV веков и сведениями о них:

	«Кодекс куманикус»	«Мухаббат-наме»	произведения Хусамад-Дина
A)	поэт Кутб перевел на кыпчакский язык	книга-справочник о тюркском языке	исторические трактаты на арабском языке
B)	религиозный труд, состоящий из персидского и арабского переводов	состоит из пословиц-поговорок и загадок на казахском языке	написано на кыпчакском и арабском языке
C)	обнаружена в библиотеке Петрарки и сейчас хранится в Венеции	повествует о любви, справедливости и человечности	написано на трех языках: кыпчакском, арабском и персидском
D)	охватывает сборник шежире	рассказывает об образовании казахского ханства	описывает историю династии Джучи
E)	предназначено для переговоров с мусульманскими народами	относится к произведению Жамала Карши	написано на кыпчакском языке и расспространилось среди казахов

58. Мәтінде бос орындарға сәйкес келетін сөзді анықтаңыз:
Тарихшы, зерттеуші ғалым Б.Кәрібаевтың пікірінше _____– түркі сөзі. Басқаша айтқанда, «_____» терминінің бастапқы мағынасы – әлеуметтік мағына, бұл бір адамның немесе бір топ адамның жағдайы, жай-күйі. Ең белгілі де беделді зерттеушілердің пікірлері бойынша, «_____» деген түркі сөзімен үнемі еркін, ерікті, тәуелсіз өмір сүрген адамдарды айтқан.
A) түркі
B) алаш
C) жүз
D) қыпшақ
E) қазақ

58. Определите слово, пропущенное в тексте:
По мнению ученого, исследователя Б. Карибаева, _____ – тюркское слово. Первоначально оно имело значение свободный, вольный. Иными словами, исходное значение термина «_____» – социальное , это свободное состояние, положение некоего человека или группы людей. По мнению наиболее известных и авторитетных исследователей, тюркским словом «_____» всегда обозначались люди, ведущие вольный, свободный образ жизни.
A) тюрк
B) алаш
C) жуз
D) кипчак
E) казах

Сызбаны қолданып, 59-сұраққа жауап беріңіз:

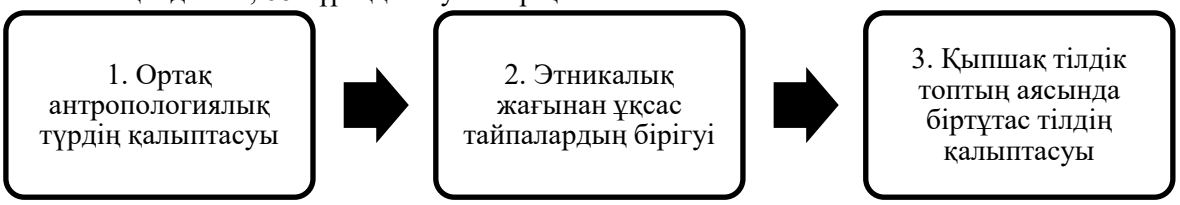
59. Сызбадағы ортаңғы ұяшыққа сәйкес келетін тұлға:
A) Орда-Ежен хан
B) Тоғылық Темір хан
C) Әмір Темір
D) Әбілқайыр хан
E) Ілияс Қожа хан

Используя схему, ответьте на вопрос 59:

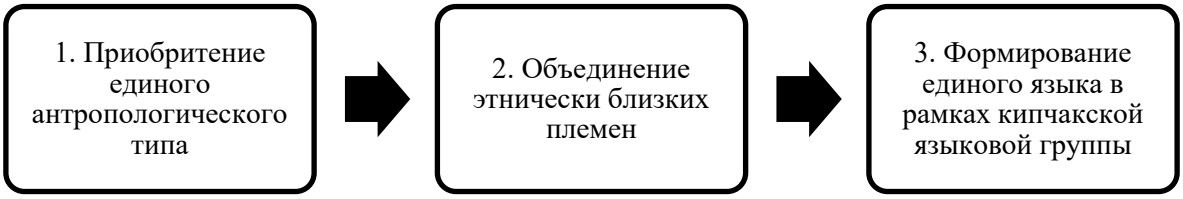
59. Историческая личность, соответствующая центральной ячейке схемы:
A) Орда-Еджен хан
B) Туглук-Тимур хан
C) Эмир Тимур
D) Абулхаир хан
E) Ильяс Ходжа хан

Сызбаны қолданып, 60-сұраққа жауап беріңіз:

60. Сызбадағы үш ұяшықта көрсетілген тарихи үрдіс:
A) монғол империясының құрылуы
B) Жібек жолының бойында мәдениеттердің алмасуы
C) Қазақстанда исламның таралуы
D) қазақ халқы қалыптасуының аяқталуы
E) Түркі қағанатының құрылуы

Используя схему, ответьте на вопрос 60:

60. Исторический процесс, соответствующий трем ячейкам схемы:
A) образование монгольской империи
B) взаимодействие культур по Шелковому пути
C) распространение ислама в Казахстане
D) завершение формирования казахской народности
E) образование Тюркского каганата